Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (judecător: Bîrsan Gh.)
dosarul nr.2a-1440/2024

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

27 februarie 2025 mun.Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Țihonschi Alina și Holban Radu
Grefier Inna Oineagra

examinând în ședință publică, apelul declarat Vicol Valentina împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț sediul Central din 26.08.2024,

în cauza civilă, la cererea depusă de Vicol Valentina, persoană interesată Agenția Servicii Publice și Sanduleac Anatolie, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică-,

C O N S T A T Ă :

Pretențiile reclamantei:

La data de 02 mai 2024, Vicol Valentina s-a adresat cu o cerere în instanța de judecată privind constatarea faptul juridic că, ***** născută la *****, INDP *****, decedată la *****, este trecută în actele din arhiva națională – ca ***** anul nașterii ***** este una și aceiași persoană și a considera anul nașterii *****.

În motivarea acțiunii Vicol Valentina menționează că este născută la data de *****, în familia compusă din părinții - tatăl ***** (a.n.*****, decedat în anul *****) şi mama ***** (a. n. *****, decedată la *****). În anul 06 iulie 1949, părinţii acesteia au fost deportați în (Rusia regiunea Cita, raionul Balei, oraşul Balei). Astfel, Vicol Valentina s-a născut în *****, fapt confirmat prin ACTUL de naștere (nr.011537 eliberat la ***** OSC *****).

În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 1225 din 08.12.1995 Victime ale represiunilor politice se consideră: membrii familiei persoanelor supuse represiunilor, inclusiv copiii care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele, persoanele care au fost impuse sau nevoite să-şi urmeze părinţii, rudele, tutorii în exil ori la locul de deţinere specială, sau rămase fără îngrijirea acestora, precum şi copiii persoanelor executate în urma represiunilor politice.

Suplimentar, petiționara conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, 5 şi art. 51 din Legea 1225/1995, la 22 februarie 2024, a fost înaintată cerere de reabilitare adresată Ministerului Afacerilor Interne prin care a fost solicitat formularea concluziei privind reabilitarea victimei represiunilor şi eliberarea certificatului în temeiul 2 din Legea nr. 1225 din 08 decembrie 1995.

Prin scrisoarea Direcţiei generale informaţii şi evidenţă operative a STI al MAI nr. 8/6-5-V87/2024 din 03 aprilie 2024, a fost informată că conform datelor arhivistice din dosarul de deportare nr. 5793 al familiei Buianovschi, ***** - s-a născut în anul *****, iar conform buletinului de identitate *****Eliberat de ÎS „CRIS REGISTRU” și certificatului de căsătorie № 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956 - anul naşterii lui ***** este indicat *****.

Astfel, Comisia MAI privind reabilitarea victimelor represiunilor politice conduce în exclusivitate de datele din dosarele arhivistice.

De rând cu cele reținute susține că, având în vedere divergențele dintre dosarul arhivistic de deportare nr. 57 şi buletinul de identitate *****Eliberat de ÎS „CRIS REGISTRU” certificatului de căsătorie № 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956, pe numele *****, pentru respecte dreptului victimei represiunilor politice, este necesar constatarea faptului juridic că, ***** este născută în anul *****.

În concluzie, reclamanta reiterează că, dat fiind faptului că este născută în orașul *****, adică este victimă în sensul art. 2 din Legea nr. 1225 din 08.12.1995, care prevede categoria subiecților - „inclusiv copiii care s-au născut în locurile de represiune” şi în baza acestui certificat urmează să-i fie eliberată legitimația de victima represiunilor politice de către autoritățile competente.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 10 mai 2024, nu s-a dat curs cererii depuse de Vicol Valentina, dat fiind ne corespunderea acesteia prevederilor art. 166 alin. (2) și 167 alin. (1) CPC și recomandarea nr. 1 al CSJ privind prezentarea și administrarea înscrisurilor, acordându-i termen pentru lichidarea neajunsurilor până la 30 mai 2024.

La data de 28 mai 2024 petiționara a depus o cerere de concretizare pe marginea indicațiilor din încheierea judecătorească din 10 mai 2024.

Potrivit cererii nominalizate, reclamanta solicită instanței de judecată atragerea în calitate de persoană interesată: Agenţia Servicii Publice situată în mun. Edineţ str. 31 August nr. 40, precum și pe ***** anul naşterii ***** (fiul lui *****).

Suplimentar, atrage atenția instanței de judecată că, ***** poate confirma circumstanțele precum ***** este născută în a.n. *****, cu înfățișarea acestuia în instanța de judecată (f. d. 20-21).

La data de 20 iunie 2024 *****a declarat referință la cererea de chemare în judecată depusă de Vicol Valentin, prin care a solicitat admiterea integrală a acțiunii formulate, dat fiind că, în certificatul de căsătorie № 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956 – unde este indicat anul naşterii *****lui ***** este unul greșit, or această eroare, a fost preluată şi de către autoritățile RM după destrămarea URSS.

Potrivit răspunsului nr. 8/6-5- V-87/2024 din 03 aprilie 2024, persoana cu numele ***** este născută la data de *****. Respectiv, prin declarațiile proprii şi Legitimația A 08166 d-nei ***** (după căsătorie) se demonstrează că această persoană a fost deportată.

Mai mult ca atât, indică că prin accesarea paginii web a Arhivei Naționale a Moldovei, dosarul din pagina nr. 27-28 este indicat familia lui ***** şi părinții acesteia (se anexează).

Respectiv, în actul de căsătorie al lui ***** nr. 265 din 05 octombrie 1956 (tradus şi autentificat notarial), este stabilit trecerea în familia *****. Astfel, în actul de naștere a lui Valentica Vicol este stipulat mama (*****) prin certificatul nr. 517 din 19 august 1957.

Urmare celor menționate supra, consideră că ***** este una şi aceiași persoană.

Ulterior la data de 25 iunie 2024, din partea persoanei interesate IP Agenția Servicii Publice a parvenit referința, prin care menționează că, reclamanta a prezentat certificate de stare civilă întru confirmarea celor enunțate, respectiv s-a identificat că acestea sunt insuficiente întru stabilirea anului nașterii ca fiind corect *****, în fond acesta fiind indicat doar în documentul ce face trimitere la procedura de deportare a persoanei vizate, or, în cazul în care se susține alegația că, anul nașterii este corect anume *****urmează a se proba prin acte concludente.

Reieșind din fondul arhivistic de stat, menționează că, ca rezultat al supunerii verificării faptelor de stare civilă ca fiind înregistrate de autoritățile din Republica Moldova, elucidează în privinţa cet. *****, doar actul de deces nr. 4 din 11.03.2024, înregistrat de Primăria Terebna, raionul Edineț. Potrivit actului de deces, titulara acestuia este *****, născută la ***** în satul *****, identificată prin IDNP *****. La rubrica, starea civilă la momentul decesului - văduvă.

Astfel, susține că, întru regăsirea unui eventual act de căsătorie pe numele lui ***** şi *****, pentru a vizualiza datele de naștere ale ultimei, ASP a supus verificării registrele actelor de căsătorii pe anul 1956 (anul inclus în copia certificatului de căsătorie atașat la cerere), s-a constatat lipsa acestuia, or, chiar în copia certificatului este indicat ca an al nașterii - *****, şi nicidecum *****.

Mai mult, menționează că, a fost pre căutat şi actul de naştere pe numele *****, ca fiind născută la ***** în satul *****, iar ca rezultat fiind stabilit şi în cazul dat lipsa actului de naştere (fiind verificată perioada 1932, 1933-1934- registrele lipsesc, 1935-1936 - act lipsește, pe Primăria Cuconeştii Noi, precum şi anii 1946-2013 pe registrele actelor reconstituite întocmite de OSC Edineț).

Respectiv, în atare condiții, în care în arhiva registrelor actelor de stare civilă pe numele ***** este regăsit doar actul de deces, atestă că singura dovadă privind naşterea ultimei este cea din actul respectiv, *****. Cu alte cuvinte, stabilirea naşterii cet. *****/***** ca fiind în anul *****, nu are suport juridic dat fiind faptul că lipsesc acte justificative speței.

La fel, a se atrage atenţia şi că, la cerere este ataşată copia Legitimației nr. A 08166 din 09.12.2009, eliberată de Guvernul RM, prin care se menţionează că, titulara documentului - *****, este născută la *****, şi deține statut de victimă reabilitată a represiunilor politice şi beneficiază de dreptul la protecția socială stabilită.

De altfel, şi în baza de date a actelor de identitate, cet. ***** se nominalizează ca fiind născută în anul *****. Or, revenind la acțiunea depusă de petiționară, constată, ca rezultat al examinării tuturor actelor că, cet. *****/***** este născută la *****, iar temei al susținerii că corect ar fi anul nașterii defunctei *****- nu este din lipsă de probe, iar toate documentele certifică drept an al nașterii - *****.

Alte informații relevante speţei, IP Agenţia Servicii Publice nu deține, din care considerent încredințează Instanței aprecierea pertinenței probelor anexate la materialele dosarului şi adoptarea unei hotărâri conform propriei sale convingeri.

În cazul adoptării unei hotărâri în favoarea petiționarei, ASP menționează că, aceasta nu va constitui suport juridic în supunerea modificării/rectificării sau completării actelor de stare civilă întocmite pe numele defunctei (f. d. 50-52).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 26 august 2024 cererea de chemare în judecată depusă de Vicol Valentina, persoanele interesate Agenția Servicii Publice și *****privind constatarea faptelor cu valoare juridică au fost respinsă.

Solicitarea apelantei:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 18 septembrie 2024, Vicol Valentina a contestat hotărârea primei instanţei, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei soluții noi prin care cererea de chemare în judecată va fi admisă.

Argumentele părților:

În motivarea apelului s-a invocat motive de fapt și de drept similare celor din cererea de chemare în judecată. Suplimentar a menționat că, instanța de fond a aplicat eronat normele de drept procedural și material, fapt care a generat concluziile nefondate cu privire la respingerea integrală a acțiunii civile în procedură specială, fără examina posibilitatea constatării că ***** este una și aceeași persoană, referindu-se pe tot parcursul procesului doar asupra modificării anului nașterii.

Apelanta menționează că, Comisia MAI privind reabilitarea victimelor represiunilor politice se conduce în exclusivitate de datele din dosarele arhivistice și doar prin hotărârea instanței de judecată urmează a se demonstra că Buiancovscaia Evghenia anul nașterii ***** este una și aceeași persoană. Conform datelor arhivistice din dosarul de deportare nr. 5793 al familiei Buianovschii, *****, s-a născut în anul *****, iar conform buletinului de identitate *****Eliberat de ÎS „CRIS REGISTRU” și certificatului de căsătorie N. 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956- anul nașterii lui ***** este indicat *****.

În continuare apelanta menționează că, alegațiile acesteia și a persoanei interesate *****, au fost suficiente instanței de judecată pentru admiterea cererii de chemare în judecată. Mai mult judecătorul a pus la dubiu faptul deportării lui ***** (a.n. *****, decedată la *****), or acest fapt a fost demonstrat prin copia Legitimației A08166 lui ***** anexată la materialele cauzei.

Totodată menționează că, Arhiva Națională a Moldovei a publicat listele nominale ale persoanelor deportate din RSSM în Siberia în cadrul operațiunii „Sud”, între 6 și 9 iulie 1949. În total, în liste apar peste 35 000 persoane, iar instanța de judecată nu a

întreprins nici o acțiune de a efectua o interpelare Agenției Naționale a Arhivelor pentru elucidarea acestor aspecte, inclusiv Administrația Publică Locală *****.

Mai mult, apelanta a menționat că, *****a confirmat circumstanțele precum conform datelor arhivistice din dosarul de deportare nr. 6793 al familiei Buianovschii, ***** s-a născut în anul *****, iar conform buletinului de identitate *****Eliberat de ÎS „CRIS REGISTRU" certificatului de căsătorie № 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956- anul nașterii lui ***** indicat *****- este una și aceeași persoană.

La 22 ianuarie 2025, persoana interesată *****a depus referință, cu solicitarea de a admite acțiunea depusă de Vicol Valentina, privind constatarea faptului juridic precum că, ***** născută la *****, decedată la *****, trecută în actele din arhiva națională ca ***** anul nașterii *****este una și aceeași persoană.

În motivare concluzionează nerealizarea de către instanța de fond a unei examinări complete a probatoriului, fără a ține cont că, potrivit dosarelor de deportare Buicovscaia Evghenia anul nașterii este indicat *****, deși apelanta a prezentat dovezi concludente inclusiv documente arhivistice și alte acte oficiale (buletin de identitate și certificat de căsătorie), care indică un conflict între datele oficiale și cele arhivistice, pe când instanța ignorând contextul istoric și impactul acestuia asupra acestei discrepanțe.

Totodată, instanța nu a examinat actele concludente prezentate de persoana interesată și disponibile pe pagina web al Agenției Naționale a Arhivelor. În acest context, a fost publicat listele nominale ale persoanelor deportate din RSSM Siberia în cadrul operațiunii „Sud", între 6 și 9 iulie 1949. În total, în liste apar peste 35 000 de nume, iar acesta poate fii accesat pe pagina web a instituției.

Prin accesarea paginii web a Arhivei Naționale a Moldovei, dosarul din pagina 27-28 este indicat familia lui ***** și părinții acesteia. Respectiv, în actul de căsătorie a lui ***** nr. 265 din 05 octombrie 1956, este stabilit trecerea în familia Sanduleac. Astfel, în actul de naștere a lui Vicol Valentina este stipulat mama (*****) prin certificatul din 19 august 1957.

Menționează că, aceste informații au fost considerate ca neconcludente de către instanța de judecată. Or, aceasta urma să examineze complet și obiectiv actele prezentate în susținerea admiterii cererii. Mai mult instanța nu a dispus printr-o încheiere atragerea în calitate de persoană interesată Agenția Națională a Arhivelor sau alte instituții relevante (Administrația Publică Locală Terebna) pentru a clarifica circumstanțele și datele arhivistice în mod corespunzător.

Declarațiile părților în ședința de judecată a instanței de apel:

În ședința de judecată a instanței de apel apelanta Vicol Valentina a pledat pentru admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă. La întrebările instanței menționează că, ***** este mama sa, născută în anul *****potrivit actele din arhiva națională, iar anul nașterii *****indicat în certificatul de naștere este greșit. Or, la revenirea sa în țară documentele ce atestă anul nașteri mamei sale *****s-au pierdut. Aceste divergențe fiind necesară pentru beneficierea alocației lunare, întrucât este victima represiunilor politice.

Persoanele interesate Agenția Servicii Publice și *****fiind legal citați în ședința de judecată (f.d.95,97) nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.

Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 Cod procedură civilă a dispus examinarea cauzei în lipsa persoanelor interesate legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat şi care urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art.362 alin.1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil reţine că, dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunţat la data de 26 august 2024 (f.d.61), iar apelul a fost înregistrat la Judecătoria Edineț, sediul Central la data de 18 septembrie 2024, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit prevederilor 373 alin.(1), (2) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei

se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CtEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării pricinii, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele

care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*

Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Astfel, din materialele cauzei, apelanta Vicol Valentina a solicitat constatarea de către instanța de judecată a faptului juridic că, ***** născută la *****, INDP *****, decedată la *****, este trecută în actele din arhiva națională – ca ***** anul nașterii ***** este una și aceiași persoană și a considera anul nașterii *****, de faptul dat este nevoie pentru a i se elibera legitimație de victimă a represiunilor politice.

Potrivit certificatului de naștere nr. ІФГ 011537, eliberat la ***** OSC Balei, se atestă că, Vicol Valentina este născută la data de ***** în r-l. *****, în familia compusă din părinții - tatăl ***** (a.n.*****, decedat în anul *****) şi mama ***** (a.n. *****, decedată la *****) (f.d.23-25).

Potrivit dosarului nr. 23 din contingentul special suspus deportărilor, represaliilor politice, familia *****, inclusiv cet. ***** (fiica lui cet. ***** a.n. *****), au fost deportați în regiunea Rusiei, în vagonul nr. 12 (f. d. 44-47).

Respectiv, în temeiul art. 2 din Legea nr. 1225 din 08 decembrie 1995 potrivit legitimației eliberată de Guvernul RM seria A 08166 din 09.12.2019, cet. *****, a fost recunoscută în calitate de victimă reabilitată a represiunilor politice (f.d. 11).

Prin scrisoarea Direcției generale informaţii şi evidenţă operative a STI al MAI nr. 8/6-5-V87/2024 din 03 aprilie 2024, a menționat că, potrivit datelor arhivistice din dosarul de deportare nr. 5793 al familiei Buianovschi, ***** - s-a născut în anul *****, iar conform buletinului de identitate *****Eliberat de ÎS „CRIS REGISTRU” și certificatului de căsătorie № 111621 eliberat de OSC Balei la 05 octombrie 1956 - anul nașterii lui ***** este indicat *****(f.d.13).

Potrivit actelor prezentate de Vicol Valentina și anume: buletinul de identitate pe numele Vicol Valentina (f.d.8); legitimația privind recunoașterea în calitate de victimă reabilitată a represiunilor politice (f. d. 11); certificatul de deces seria/nr. DC-IV *****din *****, unde este unanim stipulat și perfect lizibil faptul că ***** este născută la ***** (f.d.12).

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 26 august 2024 cererea de chemare în judecată depusă de Vicol Valentina, persoanele interesate Agenția Servicii Publice și *****privind constatarea faptelor cu valoare juridică au fost respinsă.

Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanţei de fond în raport cu criticele formulate în cererea de apel şi materialul probator, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord conchide că soluţia instanţei de fond este una

corectă, rezultată din aprecierea corectă a materialului probator şi interpretarea justă a normelor de drept material.

La caz, Colegiul constată că instanța de fond corect a determinat faptul că argumentele expuse de petiționară în cererea înaintată sunt declarative, or neavând suport probator și nu pot servi drept temei de admitere a cererii, iar alte argumente pertinente de către petiționară nu au fost invocate precum și nu au fost prezentate careva probe.

În conformitate cu art. 279 alin. 1) lit. a) CPC, instanţa judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la constatarea faptelor care au valoare juridică.

Potrivit art. 280 aliniatele (1) și (2) din CPC, (1) În procedură specială, cauzele se examinează de instanţele judecătoreşti după regulile de examinare a acţiunilor civile, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul cod la cap. XXIII-XXXIV şi în alte legi. (2) În procedură specială, instanţa examinează cauzele cu participarea petiţionarului, altor persoane interesate, precum şi a autorităţilor publice conform art.74.

Potrivit art. 281 aliniatele (1) și (2) lit. n) din CPC, (1) instanţa judecătorească constată faptele de care depinde apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor personale sau patrimoniale ale persoanelor fizice şi ale organizaţiilor. (2) Instanţa judecă cauzele în care i se cere să constate alte fapte cu valoare juridică.

Conform art. 282 alin. (1) din CPC, (1) Instanţa judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care: a) acesta generează, în virtutea legii, următoarele efecte juridice: apariţia, modificarea sau încetarea unor drepturi personale sau patrimoniale ale petiţionarului; b) petiţionarul nu are o altă posibilitate de a obţine sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic a cărui constatare o solicită; c) constatarea faptului nu este legată de soluţionarea unui litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti.

În sensul normelor enunțate se reține că, în speță este important de observat că procedurii speciale îi sunt caracteristice anumite trăsături, care o deosebesc de alte feluri de proceduri judiciare civile.

Astfel, la examinarea cauzelor în procedură specială, alături de regulile generale ale procedurii judiciare civile, se aplică şi norme procesuale speciale, care reflectă specificul examinării fiecărei categorii de cauze ale procedurii speciale. Totuși, procedura specială este indisolubil legată de celelalte feluri de proceduri judiciare civile. Aceasta decurge din principiile comune care reglementează ordinea de examinare a cauzelor civile şi care permit stabilirea regulilor generale ale procedurii judiciare civile.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 1225 din 08 decembrie 1995, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, victimelor represiunilor politice se consideră inclusiv: *inclusiv copii care s-au născut în locurile de represiune.*

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea privind actele de stare civilă nr. 100 din 26.04.2001, actele de stare civilă sînt înscrisuri autentice de stat, prin care se confirmă faptele şi evenimentele ce influenţează apariţia, modificarea sau încetarea drepturilor şi obligaţiilor persoanelor şi se caracterizează statutul de drept al acestora.

La caz, Colegiul învederează că actele prezentate în calitate de probe de către Vicol Valentina nu pot servi drept temei legal de a constata și stabili că ***** născută la

*****, INDP *****, decedată la *****, este trecută în actele din arhiva națională – ca ***** anul nașterii ***** este una și aceiași persoană și a considera anul nașterii *****.

Or, la caz Colegiul menționează că, singura dovadă privind naşterea ***** este buletinul de identitate (f.d.8); legitimația privind recunoașterea în calitate de victimă reabilitată a represiunilor politice (f.d.11); certificatul de deces seria/nr. DC-IV 2076851 din *****, unde este unanim stipulat și perfect lizibil faptul că ***** este născută la ***** (f.d.12).

Mai mult, la materialele cauzei nu se regăsește un careva act justificativ care ar confirma faptul că, ***** este născută în anul *****, iar în lipsa acestora Colegiul civil conchide că, instanța de fond corect i-a respins solicitările în acest sens.

În situația din speță, Colegiul civil atestă actele prezentate de Vicol Valentina întru confirmarea celor enunțate, sunt insuficiente întru stabilirea anului nașterii mamei sale ***** ca fiind corect *****, or, documentul privind procedura de deportare a persoanei vizate la care apelanta face trimitere, prin care se susține că, anul nașterii corect este*****, nu este suficient, aceasta urma să probeze prin acte concludente.

De rând cu cele nominalizate, întru regăsirea unui eventual act de căsătorie pe numele lui ***** și Buiancovscaia Evghenia, pentru a vizualiza datele de naștere a ultimei, ASP a supus verificării registrele actelor de căsătorii pe anul 1956, unde s-a constatat lipsa acestuia, or, chiar din copia certificatului este indicat ca an al nașterii *****, și nicidecum anul *****.

În atare situație, Colegiul civil constată ca rezultatul al examinării tuturor actelor atașate la dosar, se atestă că, cet. Buianovscaia/***** este născută la *****, iar alegațiile apelantei că, de fapt anul corect al nașterii defunctei fiind *****nu are suport probator.

În ce privește argumentele persoanei interesate *****în susținerea apelantei Vicol Valentina precum că anul naşteri defunctei ***** fiind *****, nu prevalează în co-raport cu actele de stare civilă eliberate de ASP ce au valoare juridică superioară situației din speță.

De rând cu cele nominalizate, Colegiul civil va respinge alegațiile reclamantei/apelantei Vicol Valentina precum că, instanța de fond nu a atras în proces în calitate de persoană interesată Agenția Națională a Arhivelor sau alte instituții relevante, or cea din urmă nici nu a intervenit cu o atare solicitare, listele nominale ale persoanelor deportate în cadrul operațiunii „Sud” la care petiționara face referire nu sunt relevante cauzei, întrucât contravin actelor eliberate de stare civilă a ASP ce prevalează pe caz.

Distinct din cele constatate, Colegiul atestă că instanța de fond, just a respins acțiunea, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanților la proces.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantei Vicol Valentina, care nu generează opozabilitate instanței atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei.

În final, instanţa de apel subliniază că, contrar prevederilor articolelor 118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul în fața instanţei de fond, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins acțiunea.

În plus, este important de remarcat faptul că apelantul, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

În așa împrejurări, Colegiul reiterează că, concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art.239 din Codul de procedură civilă, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, Colegiul civil

D E C I D E :

Cererea de apel declarată de Vicol Valentina se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Edineț sediul Central din 26.08.2024, în cauza civilă la cererea depusă de Vicol Valentina, persoană interesată Agenția Servicii Publice și Sanduleac Anatolie, cu privire la constatarea faptului cu valoare juridică, fără modificări.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Holban Radu